

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Resolutio negativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

do nimirum vel in finem directè & in media indirectè, vel directè in media & indirectè fertur in finem, prout indicat S. D. q. 8. a. 3. *Finis, inquit, ut est ratio volendi medium, eodem actu appetitur quo medium.* Et ratio est: quòd cum plura objecta ad invicem subordinantur, & unum est ratio attingendi alterum, ibi potentia potest utrumque objectum uno eodemque actu attingere; unum quidem ut quòd, alterum verò ut quò; unum directè, & alterum indirectè: ergo potest voluntas uno eodemque actu finem dire-

ctè, & media indirectè attingere. Maj. constat inductione: nam visus eodem aspectu colorem percipit & lucem, & intellectus in principio conclusiones intelligit. Dixi posse uno actu attingi finem & media, ita ut unum directè, alterum indirectè attingatur. Nam si utrumque directè & ut quòd attingitur, necesse est ut actus intentionis & electionis sint distincti; siquidem unus actus non potest habere duo adæquata objecta specificativa.

ARTICULUS V.

An voluntas possit eligere æquale, vel minus bonum?

SUMMARI A.

1. Status questionis.
2. Resolutio negativa.
3. Fundamentum petitur ex natura voluntatis tanquam potentia cæca.
4. Non ideo tollitur libertas electiva voluntatis.
5. Nec rectè inferitur suppositio simpliciter antecedens.
6. Ipsum judicium practicum pendet à libera applicatione & intentione voluntatis.
7. Absurda objectio removetur.
8. An Divina voluntas eligat media minus bona?

§. I.

Resolutio negativa.

1. **C**ontingere potest primò, ut intellectus voluntari duo media repræsentet quasi in æquilibrio appensa, ut ex neutra parte appareat major ratio boni vel mali, neque in ultimato practica rationis judicio majorem bonitatem unam quam alteri parti adjudicet: quo casu dubitatur, an possit voluntas sua, quæ pollet, libertate, alterutrum ex duobus in practica rationis æquali bilance appensis & repræsentatis bonis pro libitu eligere? Secundò frequenter & ferè semper contingit, ut inter duo media unum appareat majoris, alterum levioris ponderis & bonitatis in ordine ad consequendum finem; ubi rursus dubitatur, an ista sit libera voluntatis potentia, ut relicto meliori, minus bonum possit amplecti? Affirmativam tuentur Richardus in 2. dist. 38. a. 2. Suarez in metaph. disp. 19. sect. 6. quem sequuntur Amicus, Salus, Ylambertus hic disp. 9. a. 1. Negativam Capreolus in 1. dist. 25. a. 3. Cajetanus, Valq. & cum Jo. à S. Th. communiter Thomistæ.

2. **CONCLUSIO.** *Voluntas non potest ex duobus æqualibus mediis alterutrum aut ex inæqualibus minus bonum eligere.* Ita communius Thomistæ. Et colligitur è S. D. q. 13. a. 6. ad 3. ubi dicit: *Nihil prohibet, si aliqua duo æqualia proponantur secundam unam considerationem, quin circa alterum consideretur aliqua conditio, per quam emineat, & magis selectatur voluntas in ipsum, quam in aliud.* Ubi aperte concedit & supponit S. D. voluntatem selecti propter eminentiam unius boni præ alio, ita ut possit æqualitate bonorum intel-

lectus in uno inveniat aliquam considerationem & circumstantiam, ratione cujus voluntas magis in hoc, quam in aliud propendeat.

Ratio utriusque est. Voluntas tanquam cæca potentia nihil potest eligere, priusquam illud ab intellectu judicetur eligendum: neque potest respicere objectum, quod intellectus præviè non dicitur esse respicendum: sed stante judicio practico æquilibrii inter duo bona neutrum proponitur & practice judicatur ut eligendum, vel respicendum: stante quoque judicio practico majoris bonitatis & convenientiæ in uno, quam altero bono, minus bonum practice non judicatur respicendum: ergo voluntas in priori casu neutrum, in posteriori minus bonum non potest amplecti.

Confirmatur, quoad 1. partem primò. A causa indifferente quæ tali non procedit determinatus effectus: sed voluntas inter media æqualiter repræsentata est indifferens; quia suspensa inter utramque partem: ergo ut sic ab ipsa non procedit determinata electio.

Confirmatur secundò. Voluntas non potest absolute velle, nisi proponatur ab intellectu ut absolute bonum: ergo etiam voluntas nil potest magis velle, nisi proponatur ab intellectu ut magis bonum. Sed hoc non fit, cum duo bona vel media æqualiter repræsentantur: ergo.

Confirmatur specialiter quoad secundam partem primò. Si voluntas eligeret minus bonum relicto majori, vel eligeret quia in ipso invenit rationem boni, vel quia invenit rationem mali. Non hoc posterius: quia malum non est objectum prosecutionis, sed averfionis. Non etiam prius: quia in majori bono minor est ratio averfionis, & major prosecutionis.

Confirmatur secundò. Sequeretur ex Adversariorum doctrinam, quòd prava electio in voluntate posset consistere cum recto judicio practico in intellectu: sed hoc est contra communem præsertim Thomistarum asserentium, voluntatem nunquam peccare, nisi practicus error in voluntate præcellerit: ergo. Sequela patet: quia non obstante, quòd ratio diceret v. g. furtum esse medium minus bonum pro sustentatione, tamen posset voluntas amplecti & eligere furtum pro fine sustentandæ vitæ.